

Handboek Emigreren naar Zweden

Marc de Jong

© 2016 Marc de Jong.

Omslagontwerp: Ilian Georgiev

Foto's: Imagebank.sweden.se

Foto voorzijde: Mark Harris

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur. De auteur aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in dit boek zou kunnen voorkomen.

www.emigreren-naar-zweden.com

ISBN 978-9402148817

Inhoud

Waarom Zweden?	1
Zweden in vogelvlucht	7
Zuidwest-Zweden	8
Zuidoost-Zweden	11
Midden-Zweden	14
Noord-Zweden.....	17
Zweden verkennen	20
Zweedse eigenaardigheden	22
Papierwerk en formaliteiten.....	27
Persoonsnummer.....	27
Verblijfskaart.....	31
Verblijfsvergunning	33
Belasting afwikkelen	34
Pensioen of uitkering	35
Verhuizen	36
Huisdieren meenemen.....	39
Emigreren met kinderen	40
Professionele hulp bij emigratie	42

Huis kopen of huren	45
Bieden op een huis	50
Hypotheek in Zweden	53
Verwarming	56
Woning huren.....	60
Werken	64
Een baan zoeken in Zweden.....	66
Sollicitatiebrief schrijven	70
Eigen zaak.....	74
Oprichten van bedrijf.....	78
Belastingen.....	79
Banken en verzekeringen.....	83
Auto meenemen	85
Importeren	87
Winterbanden.....	90
Zweeds leren	92
Tips om Zweeds te leren	94
Zweeds leren in Zweden.....	97
Zorg en zekerheid	101
Naar de dokter.....	104
Pensioenen.....	107
Onderwijs	109

Verder studeren	112
Studiebeurs	113
Waarom je niet moet emigreren.....	114
Zweden in cijfers en trefwoorden.....	120
Bij ons in Zweden	123
Bezoek uit Nederland	123
Paddenstoel.....	125
Dieren	127
Mensen in Zweden.....	129

Zweden ingedeeld naar landstreken.

HOOFDSTUK 1

Waarom Zweden?

WAAROM EMIGREREN NAAR ZWEDEN? Waarom verkiezen Nederlanders en Belgen dit Scandinavische land boven Frankrijk, Canada of Noorwegen, om maar enkele andere populaire emigratielanden te noemen? Hier zijn vijftien redenen. De volgorde is willekeurig, met uitzondering van de eerste.

Rust en ruimte

Dit is ongetwijfeld de meest gehoorde reden. Nederland is druk en luidruchtig, en dat is wel het laatste wat je van Zweden kunt zeggen. De emigranten die naar Zweden gaan vanwege de rust en de ruimte, kiezen meestal voor een woning op het platteland. Daar zingen de bossen (die doen dat stiller) en wonen de burens twee kilometer verderop (en die praten zachter).

Familie!

De Zweedse samenleving is ingesteld op het familieleven. Wie een baby verwacht of heeft, wordt overladen met vrije dagen die nog jaren na de geboorte kunnen worden opgenomen. Kinderopvang is goedkoop en laagdrempelig en overal zijn voorzieningen voor mensen met kinderen. Ook evenementen en traditionele feestdagen zijn vaak sterk gericht op families. En mocht het niet boteren: een echtscheiding regel je eenvoudig online.

Minder stress

Op de dag dat je het spreektempo van Matthijs van Nieuwkerk als normaal gaat beschouwen, weet je het zeker: je staat onder hevige stress. Je kunt eraan toegeven en de Nederlandse “rat race” accepteren, of je breekt ermee en verkast naar Zweden. Daar gaat alles langzamer, en niet alleen het spreektempo van tv-presentatoren. De enigen die in Zweden over stress klagen, zijn de Zweden zelf.

Ze zien je graag komen

Nederlanders zijn niet overal even geliefd. In sommige vakantie-oorden worden ze nog meer gehaat dan Russen en Duitsers. Maar in Zweden verwelkomen ze je met open armen en kaneelbroodjes. Ze weten daar dat Nederlanders ondernemend zijn en houden van een huis op de boerenbuiten. Het uitstervende Zweedse platteland heeft zulke mensen nodig. Ben je een Vlaming? Geen Zweed die het verschil hoort, dus jij mag ook komen.

Goedkoop wonen

Voor de prijs van een rijtjeshuis in Nederland of België koop je in Zweden twee landhuizen met elk een hectare grond, en op sommige plaatsen zelfs drie. Er zijn mensen die hun Zweedse villa betalen met

de overwaarde van hun verkochte Nederlandse huis, en daarna voor niks wonen. Wel opletten: goedkope huizen in Zweden liggen vaak geïsoleerd of zijn in beroerde staat. Als je graag in de auto zit en de genen hebt van een klusjesman, is dat echter geen probleem.

Tolerantie

Ook Zweden heeft politieke partijen met een allesbehalve tolerante agenda, en in huiselijke kring wordt er ook door Zweden best weleens gemopperd over buitenlanders, andersgelovigen, homoseksuelen en vrouwen die niet alleen achter de kookpot willen staan. Toch merk je daar in het dagelijks leven weinig van. De meeste Zweden zijn vriendelijk, gedragen zich respectvol, en doen (in het openbaar) niet moeilijk over wie “anders” is.

De liefde

Er zijn aardig wat Nederlanders en Belgen die nooit van plan waren om naar Zweden te emigreren. Maar het hart was sterker. Ze werden verliefd op een Zweed(se) en op zekere dag werden ze wakker in Scandinavië in de wetenschap dat ze nooit meer terug zouden gaan. Dit zijn vaak de emigranten die de taal het best spreken. Zweeds leren doe je nergens zo goed als thuis, zolang er maar een Anders of Annika rondloopt.

Stilte

In Zweden kun je soms niks horen. Hoe dat klinkt? Dat merk je pas als je een Zweeds bos binnenwandelt of op een Zweedse berg gaat zitten, want in de Benelux is er altijd wel ergens achtergrondgeruis. Echte stilte is iets bijzonders. Als je er gevoelig voor bent, wil je er steeds meer van. Sommigen kiezen daarom voor emigratie naar Zweden. Wees er niet doof voor. Luister en geniet van de stilte.

Högåsen in het noordoosten van Zweden. Foto: Anders Ekholm

Veiligheid

Zweden heeft een obsessie met veiligheid. Let maar op: *trygghet* is een van de meest gebruikte Zweedse woorden. Als blijkt dat 1 op 1 miljard mensen doodgaat van een bepaald stofje, wordt het in Zweden

meteen verboden. Voor een land dat doorlopend succesvolle thrillers uitbraakt, zijn de Zweedse straten ook opmerkelijk veilig. Als je woont in een grauwe stadswijk van Rotterdam of Antwerpen is het land een verademing. Je moet dan wel de Zweedse grauwe stadswijken mijden. Die zijn er namelijk ook.

Frisse lucht

In Zweden heb je mooie luchten die ook nog eens fris zijn. Het is er goed ademen. Dat merk je meteen als je er arriveert. De mensen mogen er wel in dikke Volvo's rijden, de uitlaatgassen kunnen alle kanten op. Als je last hebt van astma of gewoon genoeg hebt van de diesellucht in je straat, dan is een bezoekje aan Zweden genoeg om verliefd te worden. Ook goed voor je kinderen!

Werk

Wie voor emigratie naar Zweden kiest vanwege een baan, gaat in de regel om louter pragmatische redenen. Je zou echter de eerste niet zijn die dan besluit om voorgoed in het land te blijven, zelfs al wil je baas je de volgende maand naar Dubai sturen. De salarissen kunnen elders groter zijn, maar wie vast in het Zweedse zadel zit, is er moeilijk uit te wippen.

Vier seizoenen

Lente, zomer, herfst, winter: vier seizoenen met elk hun kenmerken. Op school leer je erover, maar in Zweden maak je ze veel intenser mee dan in de Benelux. Natuur én inwoners leven mee met de grillen en geneugten van de jaargetijden. Een lente is er een lente, een herfst een herfst, een winter een winter en een zomer is, als je geluk hebt, zelfs een zomer.

De natuur

Wie de eerste keer Zweden bezoekt, ziet wellicht vooral bos. En bomen zijn sympathiek, maar ook wat saai. Maak daarom een rondreis en ga van de harde weg af. Dan vind je desolate berglandschappen, wilde rivieren, prachtig glooiend akkerland en met wat mazzel elanden, rendieren, zwijnen en ander overstekend wild. Alle natuur die in Nederland alleen in boekjes staat, kun je in Zweden aanraken.

Dicht bij de Benelux

Canada wordt weleens een reusachtige versie van Zweden genoemd. Vergelijkbaar klimaat, vergelijkbare natuur, ook rustig en toch rijk. Maar wat als papa in Nederland ziek wordt? Of wanneer je ouders graag hun kleinkind eens omhelzen? Dan is het toch makkelijker als je in Zweden woont. Je pakt de auto of het vliegtuig en je kunt je familie nog dezelfde dag zien. Zonder jetlag en met lagere kosten.

Studeren

Toegegeven: de leerlingen aan de Zweedse basisscholen en gymnasia bakken er in recente internationale vergelijkingen niet veel van. Maar de universiteiten hebben ook vandaag een prima reputatie. De welvaartsstaat maakt het bovendien gemakkelijk om zelfs als 40-plusser nog een nieuw vak te gaan leren. In Zweden kun je studeren tot je er genoeg van hebt.

HOOFDSTUK 2

Zweden in vogelvlucht

WIE GAAT EMIGREREN MOET KIEZEN. Waar wil je wonen? Wordt het Zuid-, Midden- of Noord-Zweden? Het is een belangrijke keuze. Zweden is groot. Verhuizen van de ene streek naar de andere is in dit land een behoorlijke onderneming. Je keuze voor een bepaald gebied kan dus maar beter weloverwogen zijn.

Hoe groot is Zweden dan wel? Elf keer Nederland en bijna vijftien keer België. Toch wonen er maar 9,8 miljoen mensen, tegenover 17 miljoen in Nederland en 11,2 miljoen in België. Een dunbevolkt land dus, met soms forse verschillen in weersomstandigheden en een economisch klimaat dat al even weerbarstig kan zijn. In de ene regio is er volop werk en bedrijvigheid, in de andere regio zit menigeen werkloos op een parkbank blikjes bier te drinken.

De woningprijzen kunnen eveneens sterk verschillen. Voor de prijs van één dure villa in een voorstad van Stockholm koop je twintig riant gelegen, alleenstaande huizen in Kopparberg of Hällefors. En dat is geen overdrijving. Maar precies zoals de prijzen verschillen de

voorzieningen. Waar de huizen goedkoop zijn, is het vaak behelpen met winkels, scholen en ziekenhuizen.

Het is dus zinvol stil te staan bij de punten waaraan je toekomstige omgeving moet voldoen als je naar Zweden wil emigreren. Laten we het land voor het gemak in vier stukken opdelen en het puntsgewijs behandelen.

Zuidwest-Zweden

Het zuidwesten van Zweden is relatief dicht bevolkt. Göteborg en Malmö zijn, na Stockholm, de grootste stedelijke concentraties van het land. Er is een groot en divers aanbod aan bedrijven. De regio is zowel historisch als verkeerstechnisch verbonden met de rest van Europa. Göteborg is door Nederlanders en Duitsers gesticht en Malmö was ooit een Deense stad. Er is sinds 2000 een vaste brugverbinding voor auto en trein met de Deense hoofdstad Kopenhagen: Öresundsbron, die ook tv-kijkers niet onbekend is als de betonnen hoofdrolspeler in de serie *The Bridge (Bron)*. Door de verbinding is er een transnationale regio ontstaan, ook wel genoemd de grootste metropool van Scandinavië met circa 3,5 miljoen inwoners.

Kopenhagen heeft met Kastrup de belangrijkste internationale luchthaven in dit gebied, die vanuit Malmö vlot bereikbaar is en ook vaste treinverbindingen heeft naar Zuidoost-Zweden en Midden-Zweden. Malmö (280.000 inwoners) is de hoofdstad van de regio Skåne. Het Deense verleden is zichtbaar in de architectuur van de stad. Skåne doet ook landschappelijk Deens aan, met veel glooiend akkerland en (voor Zweden) weinig bossen en meren. De landschappelijk bijzonder fraaie streek Österlen, tussen Simrishamn en Ystad, wordt het Toscane van Zweden genoemd. Dit is niet het rodehuisjesland uit de toeristenfolders, maar een streek met een heel eigen sfeer.